

Polska Zagroda

POLSKIE DOMY WSPÓŁCZESNE

TEKST: MICHAŁ LESIEŃ

Domy, które projektuje Bogusław Barnaś, są nowoczesne, przytulne i zakorzenione w polskiej tradycji. Dzięki temu nie są anonimowe, ani pozbawione duszy. Są więcej niż tylko nowoczesnym budynkiem.

Dom Polski nawiązuje stylistyką do polskiej architektury drewnianej, ludowej kultury, malowniczych kościołów krytych gontem, smukłych dzwonnicy, staropolskich dworów i skansenów. Jest współczesną interpretacją polskiego dziedzictwa kulturowego, często niedocenianego w światowym współczesnym designie.

Forma architektoniczna domu to betonowa podstawa oparta na stoku, na którym wspierają się dwie dominujące bryły, przełamane szklaną transparentną kondygnacją. Statyczny i ciężki prostopadłościan nawiązuje do tradycyjnych domów z bali, natomiast dynamiczna i lekka konstrukcja zwieńczająca dom, inspirowana jest kształtem drewnianych kościółków krytych gontem. Dwie odseparowane architektoniczne formy tworzą przestrzenne kontrasty.

podpis

Dom Polski

MAŁOPOLSKA CHATA PODCIENIOWA

Dom dla czteroosobowej rodziny, czerpie inspirację z tradycyjnej, drewnianej architektury podcieniowej. Historyczne podcienia osłaniały front domu przed deszczem i słońcem. Domy podcieniowe często tworzyły pierzeje rynków miejskich. W terenach górzystych podcienia podążały za topografią terenu, tworząc schody. Ciekawym przykładem tego typu rozwiązań są domy na rynku w Lanckoronie.

POLSKA ZAGRODA

To wiejskie gospodarstwo przetransformowane w nowoczesną rezydencję. W miejsce pięciu budynków gospodarczych przeznaczonych do rozbiórki, zaproponowano pięć współczesnych Stodół Polskich. Tworzą kameralny dziedziniec razem z istniejącym historycz-

nym Domem Starym, który został zrewitalizowany. Wejścia dynamicznie otwierają się na otaczający krajobraz, pełen bujnej zieleni i niewielkich stawów.

STODOŁY

Stodoły Polskie mają bryły, które wkomponowane są w istniejący układ zabudowy gospodarczej, ukształtowanie terenu, w osie widokowej, podziały na strefy mieszkalne oraz lokalizację starych drzew, które starano się zachować. Stodoła pierwsza, przy wjeździe na posesję, to garaż oraz siłownia. Jest to konstrukcja stworzona tylko z drewna, która również nim pachnie i tworzy jakość przestrzeni garażu. Stodoła druga otwiera się przeszklonym podcieniem na przyległy dziedziniec. Transparentna fasada została pokryta ażurowymi drewnianymi łuskami, które nawiązują do ornamentu zdobiącego wejście Domu Starego.

Malopolska Chata Podcieniowa

Trzecia to strefa dzieci oraz centralnie zlokalizowany hol główny, a czwarta mieści kuchnię otwartą na dziedziniec oraz dwa gabinety w sąsiedztwie gęstej zieleni i stawu. Stodoła piąta to dwupoziomowa przestrzeń dzienna, która jako jedyna w domu, otwarta jest na wszystkie strony świata – wewnętrzny dziedziniec, otaczający krajobraz jak również zadaszony taras kominkowy. Przeszklona ściana szczytowa dwupoziomowego salonu, otwiera się na ażurową strukturę drewnianego zewnętrznego tarasu, wyposażonego w przesuwne przegrody. Na piętrze znajduje się sypialnia małżeńska przylegająca do pomostu, który prowadzi do otaczających budynek dom, jezior. Na poddaszu zlokalizowano kameralne pomieszczenie widokowo-kontemplacyjne.

DOM STARY

Dom Stary odzyskał swoje pierwotne proporcje poprzez wyburzenie wszystkich dobudówek, które psuły symetryczną bryłę. Strefę wejściową zaakcento-

wano zadaszeniem, nawiązując do istniejącej drewnianej ornamentyki historycznego podcienia. We wnętrzach domu odsłonięto pierwotny budulec – czerwoną cegłę. Zrekonstruowany piec kaflowy eksponowany jest w głównej, dwupoziomowej przestrzeni, przykrytej drewnianą konstrukcją dachu. To, co wyróżnia ten dom, to brak czwartej elewacji w tradycyjnym wydaniu. Całkowite przeszklenie ściany szczytowej pozwala eksponować strukturę domu na zewnątrz, w kierunku tarasu kominkowego Stodoły piątej. Dom Stary stał się niezależną przestrzenią gościnną i hobbystyczną. Jest otoczony barwną zielenią, charakterystyczną dla tego typu zabudowy wiejskiej.

TRADYCJA A NOWOCZESNOŚĆ

Projektując Polską Zagrodę nawiązano do kontekstu miejsca i historii. Zastosowane materiały, stworzenie wewnętrznego dziedzińca i zróżnicowanych przestrzeni wpisanych w otaczający krajobraz, to cechy

charakterystyczne dla zabudowy zagrodowej. Główna bryła domu – Stodoła piąta – nawiązuje do rozebranej stodoły wiejskiej. Strefa wjazdowa – Stodoła pierwsza – to kolejna dominująca bryła. Usytuowana od strony drogi zapewnia sprawną komunikację i odgradza wewnętrzny kameralny dziedziniec. Przestronne przeszklenia pozwalają dostrzec drewnianą strukturę budynku z zewnątrz i wpuszczają światło dzienne do wnętrza garażu. Trzy centralne stodoły to zwarte parterowe obiekty pokryte łupkiem. Zlokalizowana tutaj strefa wejściowa koresponduje współczesną stylistyką z historycznym ornamentem strefy wejściowej Domu Starego. Wejścia zlokalizowane na wspólnej osi podkreślają związek starego z nowym. Każda stodoła została wykończona, indywidualnie zaprojektowanym, modułem deski elewacyjnej,

nawiązując do charakteru wyburzonych obiektów gospodarczych.

OTOCZENIE I NATURA

Kubatury Polskiej Zagrody tworzą w harmonii z naturą. Z grą światła i cienia, ukształtowaniem terenu, roślinnością wokół oraz infrastrukturą. Duże przeszklenia zostały schowane w podcieniach, gęstej zieleni lub otwierają się na stronę północną. Dzięki temu dom nie jest narażony na nadmierną ekspozycję słońca w lecie (salon, gabinety, pokoje dzieci, sypialnie). Zadbano też o zachowanie cennego drzewostanu. Układ przestrzenny Polskiej Zagrody tworzy kameralną przestrzeń wewnętrznego dziedzińca na styku z barwnie obsadzonym kwiatami Domem Starym.

Bogusław Barnaś (BxBstudio)

Ukończył architekturę na Politechnice Krakowskiej oraz Fachhochschule Münster w Niemczech. W 2009 r. założył BxBstudio wykorzystując doświadczenie zdobyte m.in. u Normana Foster'a w Londynie. W latach 2012-2017 wykładał na Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. W 2014 r. wydawnictwo Wallpaper* zaliczyło go do grona 20 najbardziej utalentowanych młodych architektów świata. W 2015 r. znalazł się wśród 15 najlepszych polskich architektów przed czterdziestką, wg Property Design. W roku 2018 otrzymał nagrodę Architektki Małopolski 2017 za projekt Małopolskiej Chaty Podcieniowej oraz PLGBC Green Building Awards za najlepszy projekt ekologiczny dla Eco Warsaw Tower. W tym samym roku, Property Design umieściło BxBstudio na liście 25 najpopularniejszych polskich biur architektonicznych. W swojej działalności projektowej czerpie inspirację z rodzimych tradycji, m. in. stylu zakopiańskiego, drewnianej architektury sakralnej – kościołków zrębowych, sztuki ludowej, odwołuje się do bogatej polskiej kultury, przetwarzając historyczne motywy w nowoczesny współczesny design.